

Anexa nr. 2 la ordinul ministrului educației naționale nr. 3393 / 28.02.2017

MINISTERUL EDUCAȚIEI NAȚIONALE

**Programa școlară
pentru disciplina**

**ISTORIA ȘI TRADIȚIILE MINORITĂȚII
UCRAINENE**

Clasele a VI-a – a VII-a

București, 2017

Notă de prezentare

Programa școlară pentru disciplina *Istoria și tradițiile minorității ucrainene* reprezintă o ofertă curriculară pentru clasele a VI-a și a VII-a din învățământul gimnazial. Disciplina este prevăzută în planul-cadru de învățământ în aria curriculară *Om și societate*, având un buget de timp de 1 oră/săptămână.

Prin statutul său, disciplina *Istoria și tradițiile minorității ucrainene* conturează cadrul favorabil pentru ca elevii să înțeleagă trecutul și prezentul comunității etnice din care fac parte și să participe activ la viața socială și culturală a acesteia. Ea promovează valori morale și civice prin intermediul cărora se construiește identitatea și se promovează dialogul intercultural.

Programa s-a construit având în vedere principiul coexistenței românilor și al minorităților conlocuitoare, care a marcat profund identitatea românească în ansamblu. Alte două principii complementare, care stau la baza acestei programe sunt multiperspectivitatea și interculturalitatea. Ele implică acceptarea și asumarea unor puncte de vedere diferite asupra unor evenimente comune care sunt interpretate în concordanță cu propriul bagaj cultural și istoric.

Aceste principii pot fi regăsite ca piloni ai educației istorice contemporane atât în documente românești de politică educațională, cât și în documente europene, dintre care cele mai relevante sunt:

- Convenția Cadru pentru protecția minorităților naționale (Consiliul Europei, 1.02.1995)
- Recomandarea Consiliului Europei privind predarea istoriei (15/2001)
- Recomandarea Parlamentului European și a Consiliului Uniunii Europene privind competențele cheie din perspectiva învățării pe parcursul întregii vieți (2006/962/EC)
- OMECT nr. 1529/18.07.2007 privind dezvoltarea problematicii diversității în curriculumul național
- Carta albă asupra dialogului intercultural (mai 2008, pct. 160).

Programa valorifică achizițiile dobândite în învățământul primar și propune o abordare axată pe dezvoltarea competențelor cheie europene. Opțiunile pe care le face programa școlară constituie elemente de suport pentru cele opt competențe, cu un accent pe cele care vizează *sensibilizare și exprimare culturală, competențele sociale și civice, a învăța să înveți, comunicare în limba maternă*.

Prin modelul de proiectare centrat pe competențe, elevii au mai multe ocazii să învețe împreună, folosind activitățile de învățare pentru a explora, a investiga și evalua probleme și teme, folosind diferite contexte de învățare, noile tehnologii și făcând legătura între diferitele obiecte de studiu.

La rândul lor, conținuturile propuse sunt menite să-i facă pe elevi să conștientizeze apartenența lor la spațiul cultural și istoric în care trăiesc, prin cunoașterea specificității etnice proprii și a contextului național și universal mai larg. Astfel, conținuturile propuse îmbină armonios istoria europeană cu istoria națională, locală și regională.

Structura programei școlare include, pe lângă Nota de prezentare, următoarele elemente:

- Competențe generale
- Competențe specifice și exemple de activități de învățare
- Conținuturi
- Sugestii metodologice

Competențele sunt ansambluri structurate de cunoștințe, abilități și atitudini dezvoltate prin învățare, care permit identificarea și rezolvarea unor probleme specifice unui domeniu sau a unor probleme generale, în contexte particulare diverse.

Competențele generale sunt competențele dezvoltate prin studierea disciplinei în învățământul gimnazial.

Competențele specifice se formează pe parcursul unui an școlar, sunt derivate din competențele generale și reprezintă etape în dobândirea acestora. Competențele specifice sunt însoțite de **exemple de activități de învățare**, care constituie modalități de organizare a activității didactice în scopul realizării competențelor. Programa școlară propune, cu caracter de exemplu, diferite tipuri de activități de învățare, care integrează strategii didactice și care valorifică experiența concretă a elevului. Cadrul didactic are libertatea de a utiliza exemplele de activități de învățare pe care le propune programa școlară, de a le completa sau de le înlocui, astfel încât acestea să asigure un demers didactic adecvat situației concrete de la clasă.

Conținuturile învățării sunt organizate pe domenii și reprezintă achiziții de bază, mijloace informaționale prin care se urmărește realizarea competențelor. Modul de abordare propus integrează istoria locală în istoria națională și pe aceasta în istoria universală. Alături de studierea evenimentelor,

actuala programă propune o perspectivă culturală, oferind elevilor ocazia de a afla despre ocupații, mod de viață, obiceiuri, influențele reciproce sau despre conducătorii care le-au făcut onoare.

Sugestiile metodologice au rolul de a orienta cadrul didactic în utilizarea programei școlare, oferind suport pentru proiectarea demersului didactic și pentru realizarea activităților de predare-învățare-evaluare, în concordanță cu specificul disciplinei și cu particularitățile de vârstă ale elevilor.

Competențe generale

- 1. Utilizarea adecvată a limbajului istoric, specific istoriei și civilizației ucrainene, în situații noi de comunicare**
- 2. Explorarea unei varietăți de surse istorice pentru a explica fapte și evenimente relevante pentru istoria minorității ucrainene**
- 3. Valorizarea identității culturale prin participarea la viața comunității și la dialogul intercultural**

CLASA a VI-a

Competențe specifice și exemple de activități de învățare

1. Utilizarea adecvată a limbajului istoric, specific istoriei și civilizației ucrainene, în situații noi de comunicare

Clasa a VI-a
<p>1.1. Redarea cu termeni proprii a informațiilor conținute de o sursă istorică</p> <ul style="list-style-type: none">- Alcătuirea de liste de cuvinte pe o temă indicată, alcătuirea de familii de cuvinte- Povestirea unor evenimente/fapte istorice, utilizând termenii învățați, specifici istoriei și civilizației ucrainene- Povestirea unor evenimente semnificative din viața personală sau activitatea școlară, trăite sau proiectate în viitor, folosind verbe la timpuri potrivite- Prezentarea unor albume personale cu fotografii din istoria familiei sau a comunității
<p>1.2. Elaborarea unor texte narative simple pornind de la informațiile conținute de surse istorice</p> <ul style="list-style-type: none">- Descrierea unor fotografii ilustrând locuri, clădiri, preocupări ale oamenilor din localitatea natală sau din alte regiuni- Descrierea unor sărbători și obiceiuri locale- Alcătuirea de biografii ale personalităților studiate- Redactarea unor texte narative în care să se evidențieze atitudinea față de fapte/evenimente sau personalități din trecut- Redactarea de texte având la bază modele ale unor personalități din istorie („Aș dori să fiu ca ...”)
<p>1.3. Elaborarea unor organizatori cognitivi care înfățișează relațiile dintre achizițiile dobândite</p> <ul style="list-style-type: none">- Alcătuirea de axe cronologice privind succesiunea unor evenimente/procese istorice- Alcătuirea și prezentarea unei axe a timpului pe care să se reprezinte evenimente din viața personală, viața familiei sau istoria localității natale- Alcătuirea și prezentarea arborelui genealogic al familiei, folosind o schemă dată- Alcătuirea unui jurnal personal sau al clasei folosind enunțuri, desene, fotografii despre evenimente la care au participat în cadrul comunității- Elaborarea unor hărți conceptuale simple pentru a sintetiza informații dobândite prin studiul individual

2. Explorarea unei varietăți de surse istorice pentru a explica fapte și evenimente relevante pentru istoria minorității ucrainene

Clasa a VI-a
<p>2.1. Analiza hărților geografice și istorice pentru a identifica locuri cu semnificații istorice pentru comunitate</p> <ul style="list-style-type: none">- Localizarea pe hartă a unor locuri/zone de importanță istorică pentru comunitatea ucraineană- Exerciții de analiză a cadrului geografic și a contextului social-politic corespunzător fiecărei perioade din istoria comunității ucrainene- Familiarizarea cu simbolistica fundamentală din mediul cartografic (formele de relief, reprezentări convenționale pentru peisajul antropic și de geografie umană)- Formularea de întrebări în legătură cu vestigii istorice din localitate

Clasa a VI-a

2.2. Identificarea surselor care constituie dovezi de încredere în reconstituirea unei perioade din trecut

- Studierea unor izvoare istorice scrise (legende) în care sunt menționate date, perioade de timp și nume de locuri
- Identificarea elementelor comune și a deosebirilor între comunitățile ucrainene din România
- Culegerea unor legende, povestiri, anecdote
- Căutarea de surse de informare despre o temă istorică pusă în discuție
- Observarea dirijată a diferitelor tipuri de surse care să ofere informații din trecut în timpul lecțiilor desfășurate la școală sau în afara ei (muzee, case memoriale, biblioteci)

3. Valorizarea identității culturale prin participarea la viața comunității și la dialogul intercultural

Clasa a VI-a

3.1. Recunoașterea particularităților culturale ale comunității în care trăiesc

- Realizarea unor albume sau postere despre localitatea natală, școală, locuri cunoscute/îndrăgite
- Alcătuirea unei lucrări scrise despre vestigii istorice din localitate
- Alcătuirea unui ghid turistic al localității
- Realizarea unor expoziții de desene/picturi/colaje care arată felul în care au evoluat uneltele, armele, vestimentația oamenilor, arhitectura locuințelor
- Recunoașterea unor fotografii ilustrând locuri, clădiri, preocupări ale oamenilor din localitatea natală
- Comentarea factorilor determinanți și a contextului care contribuie la realizarea unor creații culturale

3.2. Manifestarea unei atitudini civice deschise în situații care presupun interacțiunea cu persoane care aparțin altei culturi

- Participarea la dialoguri pe teme istorice, aducând în discuție informații sau exprimându-și propria părere despre evenimente și personalități istorice care aparțin altei culturi
- Realizarea unei expoziții de desene/picturi/colaje/fotografii în care să prezinte celelalte etnii din zonă
- Redactarea de texte având la bază modele ale unor personalități din istoria diferitelor etnii
- Discuție cu un reprezentant de seamă aparținând altei etnii

3.3. Participarea la activități care valorizează trecutul comunității

- Alcătuirea unui jurnal personal sau al clasei folosind enunțuri, desene, fotografii despre evenimente la care au participat în cadrul comunității
- Vizionarea unor filme documentare
- Proiectarea și realizarea unui colț muzeistic al clasei și utilizarea obiectelor colecționate în diferite ocazii
- Realizarea de materiale proprii specifice minorității ucrainene (cusute, croșetate, brodate)
- Realizarea unui repertoriu cu cântece specifice ucrainenilor
- Inițierea unor activități care presupun interacțiuni între generații

Conținuturi

Domenii de conținut	Conținuturi*
Trecutul și prezentul din jurul nostru	<p>Originea, familia, apartenența la etnia ucraineană</p> <ul style="list-style-type: none"> - Locul natal și regiunea în care trăiește - studiu de caz: Istoria localității natale, legende despre denumirea localității, a unei zone geografice - Denumirile etnice ale ucrainenilor din România: <i>ucrainean, huțul, rusin, hahol, rutean</i>
Epoci, evenimente și personalități	<p>Slavii și originea lor</p> <ul style="list-style-type: none"> - Așezarea slavilor în zonele în care trăiesc și astăzi - Slavii de răsărit: teritoriul, triburile, limba, organizarea, ocupațiile, credința, diferențierile sociale <p>Originea și așezarea ucrainenilor pe teritoriul României</p> <ul style="list-style-type: none"> - Locurile de unde au venit ucrainenii și perioadele stabilirii lor în diferitele zone ale României - Ucrainenii din Dobrogea, Bucovina, Maramureș, Banat, Botoșani, Arad, Satu Mare. Influența mediului și a cadrului natural asupra păstrării identității naționale și conservării tradițiilor - Huțulii din Bucovina <p>Începuturile statului ucrainean</p> <ul style="list-style-type: none"> - Orașul medieval kievean. Legenda întemeierii - Primii cneji: Askold, Dir, Oleg, Igor și Olga - Creștinarea Rusiei Kieveane. Cneazul Volodimir Sveatoslavici (cel Mare) - Letopisețul lui Nestor, „Povestea vremurilor de demult” - Cnejii Iaroslav cel Înțelept și Volodymyr Monomach - Luptele cu pecenegii și cumanii: Cneazul Igor - Sveatoslavici și epopeea: „Cântec despre oastea lui Igor” - Ultimii cneji și fărâmițarea Statului Kievean
Cultură și patrimoniu	<p>Locuri istorice din comunitate</p> <ul style="list-style-type: none"> - Mănăstiri, străzi și case istorice din comunitate, monumente ale eroilor, monumente reprezentative ale comunității ucrainene din România <p>Elemente identitare ale comunității ucrainene</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dialecte locale - Arta populară: ocupații tradiționale ale ucrainenilor (cusut, tors, țesut, croșetat, încondeierea ouălor), portul popular, instrumente muzicale, tradiții culinare - Tradiții cu ocazia unor evenimente marcante din viața comunității: botez, logodnă, nuntă, înmormântare - Viața religioasă: confesiuni religioase, ucrainenii de stil calendaristic vechi - Personalități ale culturii ucrainene

*Notă: Conținuturile vor fi abordate din perspectiva competențelor specifice. Activitățile de învățare sugerate oferă o imagine posibilă privind contextele de dobândire a acestor competențe.

CLASA a VII-a

Competențe specifice și exemple de activități de învățare

1. Utilizarea adecvată a limbajului istoric, specific istoriei și civilizației ucrainene, în situații noi de comunicare

Clasa a VII-a
1.1. Formularea unor texte explicative simple utilizând adecvat termeni specifici <ul style="list-style-type: none">- Elaborarea de texte care prezintă cauzele sau consecințele unor fapte/evenimente istorice- Prezentarea stilului de viață al oamenilor din diferite perioade de timp- Deducerea sensului unui cuvânt/termen istoric prin raportare la textul citit sau la mesajul audiat- Alcătuirea unor glosare pe o temă indicată
1.2. Formularea unui punct de vedere în urma lecturării unor surse care prezintă puncte de vedere diferite <ul style="list-style-type: none">- Citirea și discutarea unor biografii ale unor personalități din diferite domenii (istoric, literar, artistic)- Exerciții care solicită exprimarea opiniilor- Prezentarea unor exemple de evenimente istorice care pot fi considerate consecințe ale altor evenimente
1.3. Redactarea de texte diverse folosind aplicații digitale <ul style="list-style-type: none">- Redactarea de eseuri pe teme istorice folosind instrumente digitale- Alcătuirea unui ghid turistic folosind internetul și instrumentele digitale- Realizarea unor postere/afișe pentru comemorarea/sărbătorirea unor evenimente/personalități folosind aplicațiile digitale- Transcrierea unor interviuri orale înregistrate audio/video- Elaborarea de texte literare și/sau istorice care să fie publicate în revista școlii- Realizarea de prezentări de grup folosind programe informatice pentru editare, sunet și animație

2. Explorarea unei varietăți de surse istorice pentru a explica fapte și evenimente relevante pentru istoria minorității ucrainene

Clasa a VII-a
2.1. Formularea de opinii pornind de la analiza unor surse care prezintă puncte de vedere diferite despre aceleași fapte/procese istorice <ul style="list-style-type: none">- Căutarea de surse de informare despre o temă istorică pusă în discuție- Observarea dirijată a diferitelor tipuri de surse care să ofere informații din prezent și trecut în timpul lecțiilor desfășurate în școală sau în afara ei (muzee, case memoriale, biblioteci)- Utilizarea interviului în activități legate de memoria recentă a unor evenimente- Discuții în grupuri de elevi despre atitudini ale participanților la evenimente și procese istorice
2.2. Descoperirea în diverse surse a componentelor memoriei colective care contribuie la identitatea unei comunități <ul style="list-style-type: none">- Discuții în grup despre faptele petrecute în trecutul îndepărtat sau apropiat- Elaborarea de prezentări orale sau scrise despre aspectele din tradițiile ucrainenilor din alte zone ale României sau din afara granițelor- Elaborarea de prezentări orale sau scrise despre aspecte ale legăturii dintre istoria ucrainenilor și istoria altor popoare- Documentare pentru o activitate de proiect pe tema „imaginii celuilalt”

Clasa a VII-a

2.3. Aprecierea critică și estetică a operelor de artă, a spectacolelor, a obiectelor tradiționale ale minorității ucrainene

- *Exerciții de scriere creativă despre ceea ce i-a impresionat în legătură cu un aspect al vieții ucrainenilor*
- *Formularea unor judecăți de valoare simple referitoare la identitatea culturală a ucrainenilor*
- *Dezbateri pe o temă istorică, aducând în discuție informații sau exprimându-și propria părere despre aspectele culturale și istorice ale comunității ucrainene*
- *Eseu argumentativ în care să se evidențieze atitudinea față de opere de artă, spectacole, obiecte tradiționale ale minorității ucrainene*
- *Discutarea unor cazuri reale sau imaginare care se referă la stereotipii*

3. Valorizarea identității culturale prin participarea la viața comunității și la dialogul intercultural

Clasa a VII-a

3.1. Aprecierea unor elemente definitorii ale contextului cultural local care contribuie la patrimoniului național

- *Valorificarea informațiilor dobândite prin vizite la muzee, case memoriale, situri arheologice*
- *Redactarea unor compuneri în care să fie exprimată atitudinea față de anumite elemente ale contextului cultural local și ale patrimoniului național*
- *Realizarea de proiecte finalizate cu elaborarea de portofolii pe următoarele teme: Datini și obiceiuri de iarnă la ucraineni, comemorarea marilor scriitori ucraineni, obiceiuri pascale la ucraineni, ziua recoltei la ucraineni*
- *Realizarea unor excursii tematice*

3.2. Valorizarea diversității etno-culturale, lingvistice, religioase, a respectului pentru alții, a sentimentului de toleranță

- *Realizarea unor afișe pentru promovarea diversității etno-culturale*
- *Selectarea, pe baza surselor istorice, a asemănărilor și deosebirilor între fapte/evenimente, personalități*
- *Relatarea unor experiențe pozitive și negative rezultate din contactul cu diferite comunități etnice*
- *Vizitarea unor organizații nonguvernamentale și instituții ale statului în scopul cunoașterii activității acestora*
- *Inițierea unor colaborări cu școli din alte regiuni*

3.3. Utilizarea resurselor digitale/multimedia pentru elaborarea și desfășurarea unor proiecte despre trecutul și prezentul comunității

- *Realizarea de portofolii pe teme de cultură și istorie locală, folosind Internetul și enciclopedii în format electronic ca surse de informare*
- *Realizarea unei investigații referitoare la istoria locală, la evenimente din viața minorităților, cu ajutorul resurselor multimedia*
- *Realizarea unor expoziții de desene/picturi/colaje care arată felul în care au evoluat uneltele, armele, vestimentația oamenilor, arhitectura locuințelor*
- *Completarea unor jurnale de învățare după participarea la sărbători locale tradiționale sau prilejuite de evenimente istorice sau după vizitarea unor muzee și case memoriale*
- *Proiectarea și realizarea unui colț muzeistic al clasei și utilizarea obiectelor colecționate în diferite ocazii*
- *Realizarea de prezentări de grup folosind programe informatice pentru editare, sunet și animație*

Conținuturi

Domenii de conținut	Conținuturi*
Epoci, evenimente și personalități	Figuri legendare de voievozi, domnitori și conducători locali în cronici și povestiri istorice Începuturile cnezatului. Primii cnej: Boris, Rostyslav, Riurzk, Volodor și Vasylko - Consolidarea și mărirea cnezatului galițian - Domnia cneazului Volodymyrko (1125-1153). Cnejii Iaroslav Osmomysl și Roman Mstyslavyci. Primul rege ucrainean: Danylo (1238-1264) - Invazia tătară. Căderea Kievului și destrămarea statului Halyci-Volynia - Ucraina sub dominația Lituaniei și a Poloniei
Trecutul și prezentul din jurul nostru	Ucraina în vremuri de restriște - Sub dominația Moscovei - Renașterea culturală și emanciparea națională - Taras Șevcenko - Statul ucrainean în anii 1917-1920 Ucraina în perioada comunismului - Tragedia anilor '30; foametea și represaliile staliniste - Al Doilea Război Mondial Minoritatea ucraineană din România după 1989 - Schimbările sociale și politice în România după 1989 și organizarea comunității ucrainene - Organizații sociale și societăți culturale - Presa în limba ucraineană - Dezvoltarea învățământului după 1989. Perspective
Cultură și patrimoniu	Elemente identitare - Arta populară: cântecul și dansul popular ucrainean, meșteșuguri tradiționale, încondeierea ouălor - Viața religioasă: confesiuni religioase, ucrainenii de stil calendaristic vechi - Viața religioasă: tradiții cu ocazia unor sărbători religioase - Studiu de caz: O sărbătoare locală - Istoria învățământului în limba ucraineană: Liceele și școlile pedagogice din Sighet și Siret - Literatura și arta ucrainenilor din România: scriitori, poeți, critici literari, pictori, compozitori Contribuția comunității la patrimoniul național românesc Model interetnic și interconfesional: interferențe între minoritatea ucraineană și celelalte etnii conlocuitoare, imaginea celuilalt Minoritatea în mileniul al III-lea. Integrarea europeană

*Notă: Conținuturile vor fi abordate din perspectiva competențelor specifice. Activitățile de învățare sugerate oferă o imagine posibilă privind contextele de dobândire a acestor competențe.

Sugestii metodologice

Prin intermediul componentei sugestii metodologice, programa școlară pentru disciplina *Istoria și tradițiile minorității ucrainene* asigură orientarea activității profesorului în ceea ce privește formarea competențelor specifice și proiectarea demersului didactic.

Proiectarea activității didactice

Lectura personalizată a programei școlare are scopul de a identifica modalitățile concrete de aplicare a programei școlare la un context educațional specific. Documentele de proiectare elaborate de către profesor (planificarea calendaristică și proiectul unității de învățare) oferă profesorului răspunsuri la următoarele întrebări:

- În ce scop voi face? (sunt identificate, în acest fel, competențe în cadrul respectivei unități de învățare);
- Cum voi face? (sunt determinate activitățile de învățare; activitățile de învățare pot fi selectate dintre exemplele oferite de programa școlară sau pot fi propuse de către fiecare cadru didactic);
- Ce conținuturi voi folosi? (sunt selectate, concretizate și organizate conținuturile);
- Cu ce voi face? (sunt analizate resursele, de exemplu, resurse materiale, inclusiv resurse TIC, de timp, forme de organizare a clasei de elevi);
- Cât s-a realizat? (se stabilesc instrumentele de evaluare care trebuie să evidențieze progresul înregistrat de fiecare elev în raport cu el însuși pe parcursul dobândirii competențelor prevăzute de programă).

Cultură și patrimoniu poate fi un exemplu de unitate de învățare căreia i se alocă 5 ore (o oră va fi destinată evaluării finale). Realizarea unui proiect al acestei unități de învățare are ca punct de plecare programa școlară. De asemenea se pot folosi și lucrările: „Скарби минулого”(Comorile trecutului) (Maria Ciubica Hrihoras, RCR Editorial, București, 2014); *Ucrainenii de dincolo de Dunăre*, (Veaceslav Kușnir, București, RCR Editorial, 2008).

Detalii de conținut	Competențe specifice	Activități de învățare	Resurse	Evaluare
1. Arta populară: ocupații tradiționale ale ucrainenilor (cusut, tors, țesut, croșetat, încondeierea ouălor), portul popular, instrumente muzicale, tradiții culinare	2.2. 3.1. 3.3.	<i>Compararea unor surse prin realizarea unui tabel care să conțină asemănările și deosebirile între diferite elemente ale artei populare din diferite zone locuite de ucraineni. Studiu de caz – costumul popular: cromatica și modele decorative</i> - Completarea unor fișe de lucru având ca subiect obiecte de artă populară (cusute, croșetate, brodate) - Discuții în grup pe tema realizării unui colț muzeistic al clasei care să includă obiectele colecționate în diferite ocazii	Poze vechi Obiecte vechi Monografii Surse provenind din trecutul familiei Activitate individuală și frontală 2 ore	Verificarea materialelor rezultate în urma activităților de învățare Observare sistematică
2. Tradiții cu ocazia unor evenimente marcante din viața comunității: botez, logodnă, nuntă, înmormântare	1.2. 2.1.	<i>Pregătirea scenariului unor interviuri</i> <i>Descrierea unor sărbători și obiceiuri locale pe baza unei fișe de observație</i> <i>Culegerea de interviuri având ca temă tradițiile specifice diferitelor evenimente importante din viața omului</i>	Surse provenind din trecutul familiei Monografii Reviste ucrainene Înregistrări audio Activitate de grup urmată de activitate individuală 2 ore	Acordarea de feedback pentru planurile de interviu Autoevaluare – transcrierea interviurilor

Detalii de conținut	Competențe specifice	Activități de învățare	Resurse	Evaluare
Evaluare	3.3	Realizarea unui colț muzeistic al școlii cu materialele realizate în urma activităților unității de învățare		

Elaborarea strategiilor de predare-învățare-evaluare

Orientarea demersului didactic pornind de la competențe determină utilizarea unor strategii didactice care pun accent pe:

- construcția progresivă a cunoștințelor, consolidarea continuă a capacităților, dezvoltarea creativității elevilor;
- dezvoltarea personală a elevilor prin cultivarea capacității elevului de a se autoevalua, prin dezvoltarea spiritului reflexiv și autoreglarea învățării;
- abordări flexibile și parcursuri didactice diferențiate;
- abordări inter și transdisciplinare.

Pentru disciplina *Istoria și tradițiile minorității ucrainene*, profesorul va avea în vedere utilizarea unor metode active care pot contribui la:

- crearea unui mediu educațional care încurajează interacțiunea socială pozitivă;
- înțelegerea modului în care concepte specifice sau lanțuri operaționale specifice domeniului istoric se pot aplica în viața de fiecare zi;
- exersarea lucrului în echipă, a îndeplinirii unor roluri specifice în grupuri de lucru, a cooperării cu persoane diferite în realizarea unei sarcini de lucru;
- realizarea unor conexiuni cu achiziții dobândite de către elevi prin studiul altor discipline de învățământ (de exemplu istorie, geografie, cultură civică, literatură, etc);
- utilizarea, în activitatea didactică, a calculatorului ca mijloc modern de instruire, care permite utilizarea tehnologiei informației și a comunicațiilor, în vederea desfășurării unor lecții interactive, atractive.

Disciplina *Istoria și tradițiile minorității ucrainene* oferă cadrul propice pentru a reconstitui istoria locală prin intermediul **interviurilor orale**. Sub îndrumarea cadrului didactic elevii pot contribui activ la descoperirea valorilor identitare ale minorității din care fac parte, pot afla multe lucruri noi și interesante de la locuitorii care păstrează vie memoria vremurilor trecute. Primul pas în realizarea unui interviu de succes este elaborarea unui **ghid de interviu** relevant, care să conțină întrebări clare referitoare la tema propusă spre cercetare. Elevii vor învăța să utilizeze reportofonul, vor cunoaște regulile unui interviu reușit, iar la final vor transcrie și vor prelucra interviul, și toate lucrările astfel realizate pot fi cuprinse într-un material – resursă, care poate constitui pe viitor un material didactic pentru alți elevi.

Programa propune o listă de termeni (de exemplu, *bandura, pecanka, mira, borsci*) care pot constitui suportul pentru diverse exerciții de redactare și de structurare a unui text în secvențe distincte în funcție de tipul acestuia și de scopul pentru care este realizat: caracterizarea unor personaje istorice, redactarea planului unei lucrări pe o temă de istorie; exerciții de exprimare în scris a propriilor atitudini și emoții, rezumare sau sinteză.

De asemenea, programa propune o listă de personalități reprezentative (de exemplu: *Oleksa Dovbuș, Taras Șevcenko, Stepan Tcaciu*) care vor fi nu doar subiecte de studiu, în legătură cu evenimentele care le pun în valoare activitatea, dar și teme pentru interviuri imaginare sau pentru simulări istorice (de exemplu, *Motivează-ți decizia sau Aș dori să fiu ca...*).

Modalitatea principală de învățare va fi învățarea prin acțiune (experiențială), care pune accent pe realizarea unor activități bazate pe sarcini concrete prin care elevul să fie capabil să reconstituie singur istoria propriei comunități.

Contexte și exemple de evaluare continuă și sumativă

Evaluarea este o activitate complexă care vizează procesele și produsele învățării, fiind foarte importantă deopotrivă pentru profesor și pentru elevi. Prin evaluare, profesorul urmărește modul în care sunt dobândite competențele prevăzute de programă, iar elevii, prin feedback și autoevaluare, pot afla despre propriul proces de învățare.

Modalitățile de evaluare folosite pentru a aprecia cât de bine stăpânesc elevii o competență sunt numeroase: de la răspunsuri scurte la întrebări punctuale, care consolidează cunoașterea dobândită, la lucrări practice realizate individual sau în grup, pe parcursul activităților, cu o deschidere către lumea reală. Asemenea exemple sunt: construcții murale, expoziții, fotografii, audiții și înregistrări video. Acestea exersează lucrul în echipă, cooperarea cu persoane care provin din medii sociale, culturale, etc. diferite, în vederea stimulării spiritului tolerant.

La disciplina *Istoria și tradițiile minorității* ucrainene accentul prioritar este pe evaluarea prin probe practice, care contribuie la valorizarea progresului obținut, la încurajare și motivare în raport cu activitățile pe care urmează să le realizeze în situații profesionale specifice.

Evaluarea sumativă urmărește exersarea abilităților și aplicarea cunoștințelor acumulate de elevi într-o perioadă mai lungă de instruire.

Experiențele de învățare în context non-formal și informal pot completa paleta de activități autentice desfășurate de viitori lucrători specializați. Elevii ar trebui încurajați să desfășoare activități de voluntariat prin care dezvoltă competențe legate de piața muncii: utilizarea resurselor, abilități interpersonale, înțelegere culturală.

Ouă încondeiate

Costumul popular ucrainean

Meșteșuguri tradiționale

Unelte tradiționale

Grup de lucru

Papariga Maria	Școala Gimnazială Valea Vișeului
Greceniuc Narcisa	Școala Gimnazială Valea Vișeului
Codrea Elvira	Ministerul Educației Naționale
Căpiță Laura Elena	Institutul de Științe ale Educației